

Església de Sant Julià d'Úixols

Castellterçol

Ubicació

Comarca: Moianès
Lloc/Adreça: Sant Julià d'Úixols
Emplaçament Sobre una serra a la part meridional del poble.
Alçada: 894 m

Coordenades:

Latitud: 41.72442
Longitud: 2.11314
UTM Est (X): 426236
UTM Nord (Y): 4619560

Classificació

Número de fitxa 08064-5
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Romànic Modern
Segle X-XVIII
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: L'edifici es troba força malmès.
Protecció Inexistent
Número inventari Sí, IPA.: 28681.
Generalitat i altres inventaris
Accés Difícil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Arxiprestat del Moianès (Bisbat de Vic)
Autoria de la fitxa Virgínia Cepero González
Data de registre de la fitxa: dt., 28/01/2020 - 01:00

Descripció

Església d'origen romànic, molt modificada al llarg dels segles. L'únic element original que es conserva és el campanar.

Edifici de planta rectangular amb capelles afegides. Antigament, tenia estructura de capçalera en trèvol, amb tres absidioles, de les que només es conserva una.

La façana de migdia presenta el portal d'entrada i el campanar de planta quadrada i de forma troncopiramidal. El campanar està cobert per una teulada de quatre aigües, recolzada sobre una cúpula amb trompes.

La composició de les façanes es resol amb un doble nivell de finestres paredades; les del nivell superior són geminades i la columna central té un capitell troncopiramidal invertit.

La planta baixa del campanar té les quatre façanes obertes per arcs que arrenquen de senzilles impostes; els arcs de les façanes nord i est es troben tancats.

La rectoria que hi ha adossada al campanar per la part de ponent, forma un cos alt i estret, de planta baixa i dos pisos.

A pocs metres de l'edifici es troba l'antic cementiri, actualment també en estat d'abandó.

Observacions:

L'any 2018 es va redactar el Pla Director per a la Restauració de l'Església de Sant Julià d'Úixols, impulsat per l'Associació Sant Julià d'Úixols, que pretén recuperar aquest històric edifici.

Fotografies de Montse Piñeiro Costán.

Història

Les primeres referències de la domus sancti Iuliani corresponen als anys 940 i 961, en unes compres fetes pel levita Guadamir. La primera menció com a parròquia és de l'any 1124. Estava vinculada a la parròquia de Castellterçol, amb la que va ser cedida al monestir de l'Estany l'any 1130.

Amb motiu del despoblament produït al segle XIV, va deixar de tenir sacerdot propi i es va vincular a la parròquia de Granera, fins que, poc abans de l'any 1550, va retornar a la de Castellterçol.

Durant els segles XVII i XVIII va ser objecte d'obres de reforma i ampliació i es va transformar totalment, quan es va bastir l'actual cos rectangular vers la direcció de llevant, com ho indica l'absidiola de la part nord de l'edifici.

La rectoria es va construir l'any 1667.

Durant l'hivern del 1975-1976 la rectoria va patir un incendi i, poc temps després, es va refer la teulada i es van posar bigues de ciment per a mantenir l'estructura.

Antigament, es celebraven actes populars que aplegaven molts dels habitants de les contrades, amb motiu de les pregàries per la pluja, i s'hi portaven les relíquies dels Sants Màrtirs des de la vila.

Bibliografia

ADELL i GISBERT, J. A. [et al]. (1984) "Sant Julià d'Úixols". Catalunya Romànica, vol. XI: El Bages. Barcelona: Ed. Gran Enciclopèdia Catalana.

ASSOCIACIÓ SANT JULIÀ D'ÚIXOLS: <http://www.santjuliadu.org/>

GAVÍN I BARCELÓ, J. M^a. (1990) "Vallès Oriental". Inventari d'Esglésies. Arxiu Gavín, Vol. 23. Barcelona: Pòrtic.

GENERALITAT DE CATALUNYA. DEPARTAMENT DE CULTURA (2012) Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya (Castellterçol).

MONTAÑA, J.; PRATDESABA, J.; BUBÉ, J. (2018) Pla Director per a la Restauració de l'Església de Sant Julià d'Úixols. Castellterçol: Associació Sant Julià d'Úixols.

PEIRÓ CASAS, R. (2010) Catàleg de Béns a Protegir. POUM. Castellterçol: Ajuntament de Castellterçol (proposta no aprovada).

PLADEVALL i FONT, A. (1991) Castellterçol. Història de la vila i el seu terme. Vic: Eumo, Ajuntament de Castellterçol.

PLADEVALL, A. (1991). Castellterçol. Història de la vila i el seu terme. (L'entorn; 20). Barcelona: Eumo editorial.

